

Kanunla verilen salâhiyetlere binaen yapılan kefaletlerin sureti ifası hakkında kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/1086)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1781

21 - V - 1934

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Kanunla verilen salâhiyetlere binaen yapılan kefaletlerin sureti ifası hakkında Maliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 14 - VI - 1934 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe mazbatasile birlikte yüksek huzurlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Bütçe kanunlarile ve diğer bazı kanunlarla Maliye vekâleti bazı müesseselerin istikrazlarına kefalet zaruretinde kalmaktadır. Bu müesseselerin borçlarını vaktinde eda etmemesi takdirinde alacaklı bankaların kefil sıfatile Hazineye müracaat etmesi tabiidir. Bu borçların borçlu tarafından vaktinde ifa edilib edilemeyeceği daha evvel derpiş olunamadığından Maliye bütçesine bunun için tahsisat vazınada imkân yoktur. Bu gibi kefaletlerden tevellüd edecek Devlet tediyatının istirdadı için muktazı takibatın icrası tabii olmakla beraber Hazinece kefalet icaplarının teahhurla ifası Devlet itibarına müessir olacağından şekli tediyenin bir kanunla tasrihi zaruri görülmüş ve bu maksatla merbut kanun lâiyhası tanzim ve takdim kılınmıştır.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 7

Esas No. 1/1086

24 - XI - 1934

Yüksek Reisliğe

Başvekâletin 21 haziran 1934 tarih ve 6/1781 sayılı tezkeresile Büyük Meclise arzolan ve kanunla verilen salâhiyetler üzerine Hazinece yapılan kefaletlerde borçlu yerine ödemelerin nasıl yapılacağına dair olan kanun lâiyhası Dahiliye, Maliye ve Maarif vekilleri hazır oldukları halde tet-

kik ve müzakere olundu:

Kendilerine hususî kanunla kefalet edilerek para alan teşekküller borçlarını veremedikleri takdirde, Hazinesinin bunların alacaklılarına tediyede bulunması esas itibarile kabul edilmiştir. Ancak bu tediyeye her hangi bir nakid muamelesinden farklı olduğundan ve bir sarf

mahiyetini de alması mümkün bulunduğundan encümenimiz bütçe prensiplerini korumak fikrile birinci maddeyi tadil etmiştir. Encümenimizce tediyenin münakale, munzam tahsisat ve nihayet tasarrufatı umumiyeden mahsub şekillerile temini düşünülmüş ve senesi içinde bu üç ihtimal de mevcut değilse gelecek sene Düyunu umumiyeye bütçesine tahsisat konulması mecburiyeti tasrih edilmiştir. Lâyihanın birinci ve ikinci maddeleri bu esasa göre birleştirilerek bir madde halinde yazılmıştır.

Hazine lehlerine kefalet yapılan teşekküllerin bütçelerine borç taksitlerinin mutlaka konulması mecburiyeti encümenimizce düşünülecek ikinci madde tanzim ve lâyihaya ilâve edilmiştir.

Borçlu teşekküllerin Maliyeye tahsil edilen kesri munzamlarının tevkifi encümenimizce de caiz görülerek üçüncü madde bazı ibare tadillerile kabul edilmiştir. Ancak iktisadî buhran-

dan evvelki senelerde yapılmış kefaletler için tevkif salâhiyetinin tamamına şamil olması, amme hizmetlerini görmekte mükellef olan bu idarelerin varidattan büsbütün mahrum kalmalarını neticelendireceğinden bir muvakkat madde ilâve edilerek bu kanunun meriyetinden evvel filen yapılmış kefaletler için her sene kesri munzamların ancak dörtte birinin tevkifi hükmü konulmuştur.

Yüksek Reisliğe takdim kıldım.

Maliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Gümüşane	Isparta	Aydm
H. Fehmi	Kemal Turan	
Aza	Aza	Aza
Urfa	Kütahya	Kastamonu
Behçet	Naşit	Refik
Aza	Aza	Aza
İstanbul	Diyarbakir	İzmir
Hamdi M.	Zülfü	Kâmîl
		Balikesir
		Perteve

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Karar No. 29

Esas No. 1/1086

11 - XII - 1934

Yüksek Reisliğe

Kanunla verilen salâhiyetlere binaen yapılan kefaletlerin sureti ifasına dair olup Başvekâletin 21 haziran 1934 tarihli ve 6/1781 sayılı tezkere-sile Büyük Meclise arzolan kanun lâyihası, Maliye encümeninin bu bapta ki mazbatasile encümenimize verilmiş olmakla Maliye vekili Fuad bulunduğu halde okundu ve konuşuldu.

Kanunla verilen izinler üzerine Hazinece yapılan kefaletlerde borçlular tarafından her hangi bir sebeple ödenememesinden dolayı alacaklı-lara tediyat yapılması lâzımgeldiği takdirde kefalet icaplarına riayete borçlu bulunan Maliye vekilinin bu parayı ödemesi zarurî olmakla beraber bu tediyatın bütçe usullerine uydurulması lüzumlu görülmüş ve Hazine tarafından kefalet edilen Belediye ve idareci hususiyelerin yaptıkları istikrazların mukavelelerine göre senelik taksitlerle faizlerinin taallük ettiği yıl bütçesine konması da faydalı bulunmuş olduğundan bu ei-

hetler göz önünde bulundurulmak suretile Maliye encümeni tarafından hazırlanan 1, 2, ve 3 nü maddeler esas itibarile muvafık bulunmuştur. O yıl bütçesinin tasarrufatı umumiyesi ancak senei maliye bittikten sonra anlaşılabiliceğinden buradan mahsubuna imkân kalmayacağı cihetle tasarrufatı umumiyeden mahsub edilme kaydı kaldırılmıştır. Belediye ve idareci hususiyeler namına Maliye tarafından tahsil edilmekte olan kesri munzamdan toplanan paralar Hazine tarafından kefalet sebeble ödenen borç-lara nisbetle pek dün miktarda bulunduğu cihetle bu paralardan yalnız yüzde yirmi beşinin borçlarına mukabil tevkifi bu borçların uzun seneler tahsilsiz kalmasına sebebiyet vereceğinden Maliye encümenince bu hükmü ifade maksadile yazılan muvakkat madde encümenimizce onay bulunmamış ve bu vergilerin tamamının tevkifi suretile tahsil edilmesi ve bu hükmün şimdiye

kadar yapılmış olan kefaletlere de teşmili işin icabına daha uygun bulunarak lâyiha bu esaslara göre değiştirilmiştir.

Bazı belediye ve idarei hususiyeler hususî kanunlarla tayin edilmiş maksatlar için Hazine kefaletile yaptıkları istikrazları hakikî maksad haricinde sarfettikleri alman izahattan anlaşıl-
mış olmakla hem Hazineyi izarar ve hem de bu müesseselerin malî itibarlarını ihlâl eden kanun-
suz muamelelerin müsebbibleri hakkında takibat
ierasile bunların Devlet ve belediye hizmetlerinde
istihdam edilmemeleri hususunda Hükûmetin
nazarı dikkatini encümenimiz bir vazife telâkki
etmiştir.

Umumî heyetin tasvibine arzedilmek üzere
Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	Kâ.
Burdur	Isparta	Balıkesir
M. Ş. Özkan	Mükerrem	Enver
Aza	Aza	Aza
Bursa	Çorum	Elâziz
Dr. G. Kagraman	Mustafa	H. Tahsin
Aza	Aza	Aza
Erzurum	Kayseri	Mardin
A. Araslı	A. Hilmi	R. Erten
Aza	Aza	Remzi Çiner
Sivas	Manisa	Aza
Rasim	M. Turgut	Yozgat
		S. İçöz

HÜKÜETİN TEKLİFİ

Kanunla verilen salâhiyetlere binaen yapılan kefaletlerin sureti ifası hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Kanunî bir salâhiyete binaen Hazinece yapılan kefaletlerden dolayı alacaklılara tediyat icrası lâzımgeldiği takdirde bu parayı derhal tediye etmeğe Maliye vekili mezdur.

MADDE 2 — Kefalet sebeble Hazinece birinci madde mucibince tediye edilen mebalîğın ve işleyecek faizlerin bir sene zarfında borçludan tahsili mümkün olmadığı takdirde esbabı mucibesile Büyük Millet Meclisine arz edilerek Maliye bütçesine alınacak tahsisattan mahsub olunur.

MADDE 3 — İkinci madde mucibince muamele yapılması borçlu hakkında takibata devam edilmesine mâni olmadığı gibi borçlu belediye veya idarei hususiyeler olduğu takdirde ödenen borcun bu idareler namına cibayet edilmekte olan vergilerden maliyece tevkif edilmek suretile faizile birlikte tahsil ve mahsubu icra olunur.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanun hükmü şimdiye kadar vaki kefaletlere de şamildir.

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Kanunla verilen izinler üzerine yapılan kefaletlerin nasıl yerine getirileceği hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Kanunla verilen izinler üzerine yapılan kefaletlerde borçlularca her hangi bir sebeple ödenmeyip Maliyece ödenmesi lâzımgelen miktarlar, o sene bütçesinde münakale yapılmak veya karşılığı varidat temin edilmek şartile munzam tahsisat alınmak, bu mümkün olmadığı takdirde o sene bütçesinin tasarrufatı umumiyesinden mahsub edilmek suretile tediye olunur.

Yukarıda yazılı şekillerle tediye mümkün olmayan hallerde gelecek sene Düyunu umumiye bütçesinde açılacak ayrı bir fasla tahsisat koymak suretile tediye edilir.

MADDE 2 — Hazine kefaletile idarei hususiye ve belediyelerin yaptıkları istikrazların mukavelelerine göre senelik taksitlerle faizleri taallük ettiği senelerin bütçelerine konulur. Mahallî idarelre bu mecburiyeti her hangi sebeple ifa etmezlerse, bütçelerin tasdiki sırasında bu taksitler tasdika salâhiyetli makamlar tarafından bütçelerine doğrudan doğruya zam ve ilâve edilir.

MADDE 3 — Birinci madde mucibince borcun Hazinece tediyesi borçlu hakkında takibata devam edilmesine mâni olmadığı gibi bu kanunun meriyetinden sonra yapılacak kefaletlerden borçlu, belediye veya idarei hususiyeler olduğu takdirde ödenen borç bu idareler namına cibayet edilmekte olan vergi ve resimlerden borçlu dairenin rızasına bakılmaksızın Maliyece tevkif edilmek suretile faizile birlikte tahsil ve mahsubu icra olunur.

Belediye kanununun 161 nci maddesi mucibince yapılacak istikrazlar kendi hükümlerine tâbidir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanun meriyete geçtiği tarihten evvel Hazine kefaletile yapılmış istikrazlardan ancak istikraz edilmiş olan miktara şamil olmak üzere Hazinece ödenmiş veya birinci maddenin tarifati dahilinde ödenecek paraların borçlu belediye ve idarei hususiyelerden tahsili aşağıda gösterilen şekilde yapılır:

Alacaklı müesseseye verilen ana para ile faiz

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Kanunla verilen izinler üzerine yapılan kefaletlerine nasıl yerine getirileceği hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Kanunla verilen izinler üzerine yapılan kefaletlerde borçlularca her hangi bir sebeple ödenmeyip maliyece ödenmesi lâzım gelen miktarlar o sene bütçesinde münakale yapılmak üzere veya karşılığı varidat temin edilmek şartile munzam tahsisat alınmak suretile tediye olunur. Yukarıda yazılı şekillerle tediye mümkün olmayan hallerde gelecek sene Düyunu umumiye bütçesinde açılacak ayrı bir fasla tahsisat koymak suretile tediye edilir.

MADDE 2 — Hazine kefaletile idarei hususiye veya belediyelerin yaptıkları istikrazların mukavelelerine göre senelik taksitlerle faizleri taallük ettiği yılların bütçelerine konulur. Mahallî idareler bu meoburiyeti her hangi bir sebeple ifa etmezlerse bütçelerin tasdikı sırasında bu taksitler tasdika salâhiyetli makamlar tarafından bütçelerine doğrudan doğruya konulur.

MADDE 3 — Birinci madde mucibince borcun Hazinece tediyesi borçlu hakkında takibata devam edilmesine mâni olmadığı gibi bu kanunun meriyetinden sonra yapılacak kefaletlerden borçlu belediye veya idarei hususiyeler olduğu takdirde ödenen borcun bu idareler namına cibayet edilmekte olan vergi ve resimlerden borçlu dairenin rızasına bakılmaksızın maliyece tevkif edilmek suretile faizile birlikte tahsil ve mahsubu icra olunur.

Belediye kanununun 161 nci maddesi mucibince yapılacak istikrazlar kendi hükümlerine tâbidir.

MUVAKKAT MADDE — Bu yoldaki kefaletten dolayı Hazinece şimdiye kadar ödenmiş olan paralar hakkında dahi bu kanun hükmü yürür.

Hü.

Mal. E.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

14 - VI - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>		<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>Fuat</i>	<i>Hikmet</i>	<i>Ali</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

ve bu iş için ihtiyar edilmiş masraf mukabili Hazinece ödenen paranın yekûnu borçlu belediye veya idarei hususiyeler hesabına Maliyece her sene tahsil edilen vergi ve resim munzam kesirlerinden en çok yüzde yirmi beşi derecesinde mecburen tevkif edilmek suretile borçlarına mahsub edilir.

Hazinece bu maddeye göre ödenipte tedricen tahsil edilecek paralar için faiz aranmaz.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini Maliye vekili yürütür.

B. E.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mu-
teberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini Ma-
liye vekili yürütür.

